

Številka: 6003-2/2021/

Datum: 1. 10. 2024

Zapisnik 4. seje Sveta Vlade Republike Slovenije za mladino (v mandatu 2021-2025)

Seja je potekala v torek, 1. oktobra 2024 v veliki dvorani, Gregorčičeva ulica 27, Ljubljana. Pričela se je ob 10:00 uri.

Prisotni/odsotni:

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino: dr. Darjo Felda.

Člani/ce/namestniki/namestnice: Jure Trbič (Ministrstvo za javno upravo), Klemen Ploštajner (Ministrstvo za solidarno prihodnost), dr. Asta Vrečko in Nina Ukmar (Ministrstvo za kulturo), Uroš Vajgl (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo), Nataša Lužar (Kabinet predsednika Vlade RS), Marko Gruden (nacionalne mladinske organizacije), Eva Kotnik (Mladinski svet Slovenije), Jaka Trilar (mladinski sveti lokalnih skupnosti), Petra Kokalj (mladinske organizacije v reprezentativnih sindikatih), Tine Hafner (mladinski centri), Urban Lečnik Spaić, Gaja Omerzi (oba mladinski sveti lokalnih skupnosti), Tadej Kobal (nevladne organizacije na področju mladine), Luka Mihalič (Študentska organizacija Slovenije), Ines Korošec (Mladinski svet Slovenije), Eva Bolha (nacionalne mladinske organizacije).

Prisotni po pooblastilu članov/članic: Bruno Rednak (Urad RS za mladino), Duša Marjetič (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije), Marija Brodnik Lodewijk (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), Jernej Meden (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti), Tai Žnidarčič (Dijaška organizacija Slovenije).

Odsotni: Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Ministrstvo za zdravje, Lucija Sevšek (nacionalne mladinske organizacije).

Drugi prisotni: Darko Trajanov (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo), Nikolina Prah in Mojca Pirnat (obe Ministrstvo za finance), Katja Križnar (Ministrstvo za vzgojo in

izobraževanje), Sandra Barachini, Špela Jovanovič Gaberšek, Petra Tramte, Dejan Plastovski (vsi Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport).

Sekretar Sveta Vlade RS za mladino: mag. Andraž Zgonc (Urad RS za mladino).

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je preveril, ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo s predlaganim dnevnim redom in ali želi kdo razpravljati. Dnevni red je bil sestavljen na predlog mladinskih organizacij in združenj. Luka Mihalič je predlagal, da se točki Vpliv spremembe Zakona o gostinstvu na bivanjsko problematiko mladih in Predlog Zakona za urejanje položaja študentov (ZUPŠ-2), ki sta bili v vabilu načrtovani kot točki 9 in 11 obravnavata prej. Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je predlagal, da se točki 9 in 11 umestita za točko štiri. Člani in članice so sprejeli dnevni red v predlagani obliki.

Sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Potrditev in sprejem zapisnika 3. seje Sveta Vlade RS za mladino.
2. Pregled uresničevanja sklepov 3. seje Sveta Vlade RS za mladino
3. Poročilo o sklicu 1. korespondenčne seje Sveta Vlade RS za mladino (2021-2025)
4. Vpliv spremembe Zakona o gostinstvu na bivanjsko problematiko mladih
5. Predlog Zakona za urejanje položaja študentov (ZUPŠ-2)
6. Delovanje Sveta Vlade RS za mladino
7. Stališče Sveta Vlade RS za mladino do predloga Ministrstva za gospodarstvo turizem in šport za vključitev predstavnika za šport v Svet Vlade RS za mladino
8. Mladi kot proračunska prioriteta v letih 2024–25
9. Zagotovitev sredstev za javno stanovanjsko gradnjo v letu 2025
10. Predstavitev mnenjskega dokumenta MSS: Mobilnost mladih in decentralizacija
11. Izzivi javnega prevoza za mlade s poudarkom na dijakih
12. Razno.

K točki 1:

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je preveril, ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo z zapisnikom 3. seje Sveta Vlade RS za mladino. Pripomb ni bilo.

SKLEP št. 1:

Zapisnik je bil sprejet v predlagani obliki.

K točki 2

Pregled realizacije sklepov 3. seje Sveta Vlade RS za mladino Sveta Vlade RS za mladino je podal predsednik Sveta Vlade RS za mladino. Realizacija sklepov 3/1 in 3/2 vezanih na menstrualne pripomočke (2. seja Sveta Vlade RS za mladino) še vedno poteka. Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je povedal, da bo potrebno nadaljevati pogovore z ravnateljmi šol kako navedeno umestiti v šole.

Sklep št.3: *»Svet Vlade RS za mladino se seznaja s predlogom Zakona za urejanje položaja študentov (ZUPŠ-2) in poziva pristojna ministrstva (MDDSZ, MVZI, MZ, MNZ, MF, MZI), da pregledajo predlagane ukrepe in komentarje posredujejo Študentski organizaciji Slovenije.«* je bil posredovan pristojnim ministrstvom dne 8.5.2024.

Sklep št. 4: *»Ministrstva in vladne službe pregledajo seznam in v primeru sprememb oziroma pri ministrstvih, ki predstavnikov še nimajo, v 14 dneh sporočijo Uradu RS za mladino ime in priimek ter kontaktne podatke oseb, ki bodo delovale kot koordinatorji za področje mladih. Urad RS za mladino pripravi posodobljen seznam koordinatorjev in ga posreduje članom Sveta Vlade RS za mladino.«* Sklep je bil posredovan ministrstvom in vladnim službam dne 8.5.2024. Seznam je bil članom posredovan 4.6.2024, dopolnjen seznam posredovan članom 6.6.2024 ter 21.6.2024.

Sklep št. 5/1: *»Svet Vlade RS za mladino se je seznanil, da se člani mladinske strani Sveta Vlade RS za mladino na zadnjem srečanju delovne skupine za pripravo nacionalnega programa za mladino niso strinjali z vsebino osnutka ReNPM, vendar so se zaradi že tako dolgotrajnega postopka in nezmožnosti napredovanja postopka snovanja strinjali s posredovanjem predloga nacionalnega programa za mladino v javno obravnavo.«* je bil realiziran.

Sklep št. 5/2: *»Skliče se korespondenčna seja Sveta Vlade RS za mladino na kateri se obravnava medresorsko usklajen predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino. Člani in članice Sveta Vlade RS za mladino na seji odločajo ali se strinjajo, da se predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino po opravljeni lekturi posreduje v sprejem Vladi RS.«* je bil realiziran.

Sklep št. 5/3: *»Mladinski svet Slovenije v sodelovanju z organizacijami v mladinskem sektorju, ki so sodelovale v delovni skupini za pripravo predloga resolucije, pripravi evalvacijo procesa priprave ReNPM in priporočila za sprotno evalvacijo implementacije ReNPM.«* je bil realiziran.

Sklep št. 6: »Članice in člani so se seznanili z dokumentom Mladinskega sveta Slovenije o stanovanjski problematiki mladih.« je bil realiziran.

Sklep št. 7: »Predstavniki mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino se sestanejo s predstavniki Ministrstva za solidarno prihodnost. Na sestanku pregledajo pregled proračunskih postavk za stanovanjsko področje primerjavi s preteklim, tekočim in prihodnjim letom, ki ga bo pripravilo Ministrstvo za solidarno prihodnost.« je bil realiziran dne 22.5.2024.

SKLEP št. 2:

Sklepi so bili realizirani, razen sklepov 3/1 in 3/2.

K točki 3:

Dne 4.6.2024 je bila v skladu s sklepom št. 5/2 3. seje sklicana korespondenčna seja Sveta Vlade RS za mladino na kateri se je obravnaval medresorsko usklajen predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino. Člani in članice Sveta Vlade RS za mladino so na seji odločali ali se strinjajo, da se predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino po opravljeni lekturi posreduje v sprejem Vladi RS. Seja je bila zaključena 10.6.2024. Sklep ni **bil sprejet**. Glasovalo je 10 članic in članov vladne strani ter 10 članic in članov mladinskih organizacij in združenj. Za sprejem sklepa je glasovalo 10 članic oziroma članov vladne strani, proti pa je glasovalo 10 članov in članic mladinskih organizacij in združenj.

Poslovnik Sveta Vlade RS za mladino v desetem odstavku 4. člena določa, da je sklep sprejet, če do poteka roka glasovanja ni pisno ugovarjal noben član ter če je zanj glasovala najmanj večina prisotnih članov Sveta s strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj, ter najmanj večina prisotnih predstavnikov Vlade Republike Slovenije. Takšen sklep se potrdi na prvi redni seji in vnese v zapisnik.

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je ob tem povzel razpravo s sestanka s člani in članicami Sveta Vlade RS za mladino na strani mladinskih organizacij in združenj, ki je potekal v petek 27.9.2024. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da člani in članice Sveta Vlade RS za mladino pripravijo svoj predlog do konca prvega četrtletja 2025. Eva Kotnik je povedala, da so se strinjali, da bo na strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino koordiniral Mladinski svet Slovenije.

SKLEP št. 3:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil s poročilom o izvedeni korespondenčni seji Sveta Vlade RS za mladino. Predlagani sklep: »Člani in članice Sveta Vlade RS za mladino se strinjajo, da se predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino 2024-2032 po opravljeni lekturi posreduje v sprejem Vladi RS« ni bil sprejet.

K točki 4:

Vpliv spremembe Zakona o gostinstvu na bivanjsko problematiko mladih je predstavil Jaka Trilar. Predstavniki organizacij v mladinskem sektorju pozdravljajo zakon in menijo, da je ključen za odpravljanje bivanjske problematike, tudi mladih. Zakon je po njihovem ključen za zmanjšanje naložbenih nakupov stanovanj, ki poglobljajo stanovanjsko problematiko. Kljub temu, da so spremembe zakona veseli pa so k njemu podali še nekaj pripomb. Zdi se jim, da je 30 dni, ki jih predlog zakona omogoča za oddajanje v turistične namene tudi v stanovanjskih stavbah, še vedno problematičnih. Menijo, da je to še posebej problematično v univerzitetnih središčih. V preteklosti je celo ena od univerz izseljevala študente med poletjem, ker se to izplača. Sodobajalci imajo največ profita v poletnih mesecih, torej takrat ko so izpitni roki in če se morajo študenti takrat izseljevati je to zanje kar velika težava. Ob tem je povedal, da je potrebno poudariti, da so bili študentski domovi zgrajeni iz študentskega denarja, nekda delo oziroma gradnje, sedaj pa koncesijske dajatve preko študentskega dela. Izpostavil je informacije, da obstajajo pritiski s strani sobodajalcev po izselitvi mladih med poletnimi meseci. Še vedno pa vidijo predlog zakona kot korak naprej. Žal pa v zadnjem obdobju dobivajo informacije, da so pritiski s strani sobodajalcev in zasebnih lastnikov, da bi lahko ta stanovanja oddajali v turistične namene celo leto, kar visoki. Zato na strani mladinskih organizacij in združenj pozivajo vladno stran, da je ta zakon za rešitev bivanjske problematike mladih zelo pomemben. Povedal je, da so podali še nekaj dodatnih predlogov. Menijo da 30 dni dodatnega oddajanja ne bi bilo potrebnih, če bi se možnost oddajanja vezala na stanovanjsko rabo. Torej če v stanovanju ali hiši nekdo živi, potem nepremičnino lahko oddaja. Menijo, da ima to znatno manjši vpliv na stanovanjski trg kot pa to da nekdo lahko kupi po 10 stanovanj in te oddaja za profitabilne namene. Torej, želijo si, da recimo na podeželju nekdo, ki ima hišo lahko del hiše preuredi in s tem, da živi daleč od centra in s tem manj obremenjuje bivanjsko problematiko v Sloveniji, in da ni s tem nič narobe, ker si s tem lahko pokriva tisti primanjkljaj prihodka, ker pač živi stran od centra in s tem se tudi reši ves problem pri oddajanju stanovanjskih nepremičnin, ker tisti, ki kupujejo naložbeno teh nepremičnin sploh ne bi mogli oddajati v turistične namene. V kolikor teh 30 dni ostane v zakonu pa pozivajo, da se kratkoročni najem obdavči bolj od dolgoročnega. Trenutna situacija je, da so tisti, ki oddajajo za leto, dve ali tri obdavčeni

bolj kot tisti, ki oddajajo v turistične namene Torej v kolikor ostaja 30 dni turističnega oddajanja nepremičnin na leto v zakonu si želijo, da se obdavčijo bolj in da se ta davek namensko nameni za reševanje bivanjske problematike. Poleg tega pa je v tem zakonu velika težava, da se lokalnim skupnostim omogoča, da same razrahljajo teh 30 dni. Meni, da si marsikateri župan ne bi mogel privoščiti, da bi se take omejitve držal, predvsem ko je govora o turističnih občinah, saj so tam lobiji zelo močni. Zato si želijo, da v kolikor se teh 30 dni razrahlja, da mora biti s podatki podprto, da v teh krajih ni bivanjske problematike. Trenutno zakon sicer govori o tem, da se teh 30 dni lahko razrahlja, če ni bivanjske problematike, nikjer pa ne piše, kako se to dokazuje. To je zanje nesprejemljivo. Še bolj nesprejemljivo pa je, da bi se stvar obrnila, torej, da lahko občinski svet sprejme, da se oddaja pol leta oziroma da omejitev ni in da jih lahko občina udejani. Meni, da bo težko najti junaka, ki bo npr. v Bovcu predlagal take omejitve, čeprav vsi vedo, da je tam problematika velika in bodo pritiski zelo veliki. Menijo, da njihovi predlogi niso problematični in bi jih bilo mogoče sprejeti. Poziva člane vlade oziroma njihove namestnike, da ta zakon podprejo. Želijo si, da se pravica do bivanja, ki je zapisana v ustavi postavi pred tisto po dodatnem profitu. Ob tem se je potrebno zavedati, da gre za stanovanjsko rabo in ni govora o poslovnih nepremičninah in naj tisti, ki kupujejo v ta namen kupujejo tam, kjer je taka namembnost tudi predvidena.

Sandra Barachini je v imenu Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport pojasnila, da je ministrstvo pripravilo osnutek novega zakona in ne prenovljenega zakona o gostinstvu. V javni obravnavi, ki je trajala do 17. junija letošnjega leta so prejeli več kot 450 pobud med katerimi je tudi pobuda Mladinskega sveta Slovenije. Pobude so preučili in izvajajo nov krog z vsemi deležniki. Pri tem pa bodo morali upoštevati neko ravnovesje, tradicijo med razvojem tako turizma kot seveda tudi stanovanjske problematike. Pobude in predlogi v javni obravnavi so bili kontradiktorni. Ministrstvo išče ravnotežje, sorazmernost in srednjo pot v javnem interesu. Na podlagi prejetih odzivov izvajajo razmislek v teh smereh. Glede navedenih opažanj, pomanjkljivosti, poenotene terminologije sobodajalca se tega zavedajo in bodo skušali to ustrezno pripraviti. Glede predvidenega začetka izvajanja zakona si želijo, da bi predlog zakona šel v postopek sprejema na vlado do konca leta 2024, kar pomeni sprejem v 2025. Pri tem je potrebno upoštevati čas za nadgradnjo registra nastanitvenih obratov. V zvezi z lokalnimi skupnostmi in njihovega prispevka oziroma obravnave glede razširitve števila dni pa morajo pripraviti ustrezna merila, ki bodo enotna za vse občine. Jaka Trilar je povedal, da gre pri mnenju Mladinskega sveta Slovenije za usklajeno mnenje organizacij, zato število prejetih pobud ni tako veliko kot bi sicer lahko bilo. Obenem je opozoril na močne

zasebne interese in da je potrebno upoštevati število ljudi, ki jih bivanjska problematika zadeva in ne le števila prejetih pripomb.

SKLEP št. 4/1:

Svet Vlade RS za mladino prepoznava sprejem Zakona o gostinstvu kot ključnega za reševanje stanovanjske problematike mladih v turistično zanimivih mestih.

SKLEP št. 4/2:

Svet Vlade RS za mladino priporoča, da spremembe Zakona o gostinstvu zajamejo tudi manjše turistično zanimive kraje v Sloveniji, saj so ti zaradi dodatne depopulacije posebno ranljivi na vplive turizma.

SKLEP št. 4/3:

Svet Vlade RS za mladino priporoča, da MGTŠ pri oblikovanju Zakona o gostinstvu upošteva predloge Mladinskega sveta Slovenije, po dokončnem oblikovanju predloga pa Mladinskemu svetu Slovenije poda odgovore glede njihovih predlogov.

K točki 5:

Razloge za potrebo po obravnavi točke Predlog Zakona za urejanje položaja študentov (ZUPŠ-2) je predstavil Luka Mihalič. Povedal je, da proces urejanja predloga (ZUPŠ-2) stoji, ker se ministrstvi za zdravje in ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ne odzivata na pobude za srečanje. Študentska organizacija Slovenije je posredovala dve oziroma tri pobude za srečanje, vendar sestankov še ni bilo, kljub temu, da je bilo na medresorskem usklajevanju dogovorjeno, da se sestanejo. Bili pa so uspešni v dogovarjanju s predsednico Državnega zbora, ki bo predlog zakona tudi vložila. Povedal je, da je bil predlog zakona že predstavljen, zato tokrat vsebine ne bo ponovno predstavljal. Želi pa s predlaganim sklepom Sveta Vlade RS za mladino prispevati k temu, da se srečanje z omenjenima ministrstvoma realizira in da lahko potem nadaljujejo s procesom oziroma medresorskim usklajevanjem, predstavitvijo poslanskim skupinam in dialogom s predsednico Državnega zbora. V imenu ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter enake možnosti se je odzval Jernej Meden. Menil je, da ocena, da ministrstvo ni bilo sodelovalno in konstruktivno, ne drži. Ministrstvo se je v letošnjem letu že dvakrat sestalo s predstavniki Študentske organizacije Slovenije, kjer so predebatirali vse predloge ZUPŠ-2. Sklep sestanka iz aprila 2024 je bil, da so nekatere točke v pristojnosti ministrstva za finance oziroma v njihovi delni pristojnosti,

kar pomeni, da mora biti odločitev ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti usklajena z njimi. Državni sekretar Dan Juvan je predstavnikom Študentske organizacije Slovenije svetoval sestanek s predstavniki Ministrstva za finance, konkretno glede predlogov spremembe načina izračunavanja minimalne bruto urne postavke po 130.c členu ZUJF glede dviga subvencije za študentsko prehrano, glede dviga štipendij za zamejce in še glede dveh členov, ki se nanašata na štipendije. To so predlogi, ki imajo finančne posledice. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se je do teh predlogov opredelilo, večinoma jih podpira, vendar brez odziva oziroma stališča ministrstva za finance oziroma brez usklajevalnih sestankov Študentske organizacije Slovenije s pristojnim resorjem ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v tej točki ni pristojno za ukrepe, ki jih predlaga ZUPŠ-2. Glede vseh predlogov stališča ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ostajajo enaka oziroma nespremenjena od zadnjega sestanka v aprilu. Takrat so podali tudi nekatere predloge za izboljšave oziroma spremembe predlogov členov v točkah, ki se niso zdeli primerni ali pa kjer se je zdelo, da bi moral biti namen drugače formuliran. Tako se jim zdi, da je bilo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti odzivno. Je pa bilo na sestanku s strani ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti povedano, da bodo potrebovali v nadaljevanju poznati tudi odzive drugih ministrstev glede predloga ZUPŠ-2, ki se ne dotika zgolj področja v pristojnosti ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Teh informacij v vabilu Študentske organizacije Slovenije ni bilo, prav tako ne informacij glede njihovih sestankov z drugimi pristojnimi ministrstvi. Povedal je, da drži, da so prejeli vabilo, vendar pa je ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izjemno obremenjeno s pokojninsko reformo, z romsko problematiko, socialo, pripravljajo med drugim tudi strategijo za odpravo prekarnosti. Menil je, da s strani Študentske organizacije Slovenije niso prejeli informacij, ki so jih v skladu z izvedenim sestankom aprila 2024 pričakovali in da ni njihov namen spodbijanje predlogov Študentske organizacije Slovenije, vendar pa tudi niso dobili sprememb, ki so jih pričakovali. Zato meni, da očitki, da ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ni bilo sodelovalno oziroma konstruktivno ne držijo in da se še tretjič odzivati do predloga do katerega so se že opredelili na dveh sestankih ni zdelo potrebno. Luka Mihalič je povedal, da se ne strinja z navedbami ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Izpostavil je, da je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti povedalo, da bodo pogledali kaj je mogoče postopkovno storiti v zvezi z ministrstvom za zdravje, odziva pa niso prejeli. Povedal je, da so se s trenutnim predsedstvom Študentske organizacije Slovenije sestali enkrat, sestanek s prejšnjo predsednico pa ni bila tema ZUPŠ-2, ker je bil predlog zakona predlagan ob nastopu

mandata aktualnega predsednika. Verjame, da imajo na ministrstvu veliko dela, vendar ga čudi, da so se z ostalimi ministrstvi lahko sestali dvakrat, trikrat in uskladili določene zadeve, tudi pogoj predsednice Državnega zbora je bil, da gre predlog zakona kar se da usklajen v postopek. Konsenz sestanka v aprilu je bil, da se sestanejo še enkrat in da ministrstvo pride na ta sestanek s konkretnimi predlogi na podlagi prej omenjenega. Iz tega razloga je bila ta točka ponovno predlagana na sejo Sveta Vlade RS za mladino, ker upajo, da bosta ministrstvi za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter ministrstvo za zdravje našla čas za sestanek s predstavniki Študentske organizacije Slovenije. Odzvala se je tudi Nikolina Prah z Ministrstva za finance ter pojasnila vlogo ministrstva za finance pri reševanju navedene problematike. Menila je, da ministrstvo za finance ni resorno ministrstvo, ki bi se opredeljevalo do tega katere pobude oziroma politike se bo financiralo, to je v pristojnosti ministrstva za delo. Povedala je, da je bil razrez proračuna za prihodnji dve leti poslan v Državni zbor, usklajevanje z resorji je bilo dolgotrajno, zato mora resorno ministrstvo vedeti katere prioritete in projekte bo znotraj svojega proračuna financiralo. Zato je odgovor, da je ministrstvo za finance tisto s katerim se je potrebno pogovarjati v tej fazi, ko so predlogi še odprti, preuranjeni. Jernej Meden je predlagal, da Študentska organizacija Slovenije pošlje predlog sestanka skupaj z odzivi drugih ministrstev (brez MZ). Jernej Meden se v tej točki ni strinjal, omenil je npr. dvig višine subvencije, kar je predlog Študentske organizacije Slovenije in s katerim se Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti strinja in je v letu 2023 že predlagalo dvig, ki ga ministrstvo za finance ni odobrilo zaradi finančnih posledic. Zato je bil predlog ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da Študentska organizacija Slovenije poda predlog Ministrstvu za finance, ki bi se do tega predloga opredelilo. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se bo sestalo s predstavniki Študentske organizacije Slovenije, predlaga pa, da se problematika reši tako, da Študentska organizacija Slovenije posreduje predlog sestanka skupaj s predlogi s prejšnjega sestanka skupaj z odzivi drugih ministrstev, ki se dotikajo problematike ZUPŠ-2. Razumejo, da to ni mogoče v delu, ki se dotika pristojnosti ministrstva za zdravje. Luka Mihalič je povedal, da ne razume zakaj so potrebni odzivi z drugih ministrstev, saj zanje niso pristojni na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter enake možnosti. Zagotovil je, da bodo predlog pripravili še v tekočem tednu in upa na sestanek v oktobru.

SKLEP št. 5:

Svet vlade RS za mladino se seznanja s predlogom Zakona za urejanje položaja študentov (ZUPŠ-2) in predlaga MDDSZ in MZ, da ponovno pregledajo predlagane ukrepe in se odzovejo na pobudo za srečanje s strani ŠOS.

K točki 6:

Točko Delovanje Sveta Vlade RS za mladino, ki na predhodni seji zaradi izteka seje ni bila obravnavana, je predstavil Jaka Trilar. Predstavniki mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino so s to točko želeli pozvati k rednemu sestajanju Sveta Vlade RS za mladino. Povedal je, da je Svet Vlade RS za mladino na strani mladinskih organizacij in združenj v enaki sestavi že tri leta in v tem času so bile tri seje in iz tega razloga želijo pozvati, da mladi potrebujejo platformo za pogovor z vladno stranjo, ker si želijo sodelovati in le preko dialoga lahko razvijajo politike, ki mladim pomagajo pri njihovem življenju in predvsem pri življenjskih prehodih. Menil je, da je nujno, da Svet Vlade RS za mladino obiskujejo ali člani, torej na vladni strani ministri ali njihovi namestniki. Večkrat vidijo, da prihaja do namestnikov namestnikov, razumejo, da imajo ministri omejen čas, včasih tudi niso gospodarji svojega časa in razumejo, da imajo druge obveznosti. Kljub temu si želijo, da je to neka prioriteta, da ministri pridejo na sejo, si pa ne želijo takih stvari kot so bile v prejšnji sestavi vlade, da bi na drugi strani sedeli uslužbenci, ki dajejo odgovore, da žal nimajo odgovorov, ker niso dovolj dolgo zaposleni na ministrstvu. Menil je, da je to podcenjujoče do mladih, ki pridejo na sejo in žrtvujejo svoj čas, po veliki večini kot prostovoljci, jemljejo dopuste in se odpovedujejo drugim stvarem. Ker si želijo, da je Svet Vlade RS za mladino čimbolj konkreten in aktiven, menijo, da je pravilno in če sta obe strani v Svetu Vlade RS za mladino v enakovrednem odnosu, da se lahko enakovredno zavezuje ministrstva k udeleževanju sklepov kot Mladinski svet Slovenije kot druge organizacije. Na prejšnji seji je bil primer, ko se ministrstva ni moglo zavezati, Mladinski svet Slovenije pa se je lahko. Povedal je, da je glede poslovnika prišlo do napake na njihovi strani in da odziva ni bilo in ne vedo kje se je zataknilo, zato so oblikovali predloge sklepov, ki so jih zmotili na pretekli seji. Pri zapisniku niso imeli pripomb, ker niso želeli komplicirati. Že na zadnji seji jih je zmotilo, da se sklepi niso jasno povedali, glasovanje ni bilo jasno in tudi sedaj do te točke niso želeli glede tega komplicirati zadeve, si pa želijo, da se o posameznih sklepih glasuje posamezno, da se te še enkrat prebere kako so oblikovani in pa da je zapisnik bolj podrobno zapisan oziroma, da se, če se vsi strinjajo, da se jih ohrani z blagim zapisom in se kot prilogo zraven doda zvočni zapis seje, ker sicer prihaja do tega, da menijo, da so bile posamezne zadeve drugače izrečene in da imajo možnost te stvari preveriti. Glede delovanja želijo pozvati k temu, da se Svet Vlade RS za mladino sestaja večkrat. Na sejo je umeščenih 13 točk, prejšnja seja je bila zaključena po treh urah, ker je taka časovna omejitev in mladinska združenja in organizacije so predlagale precej točk. To pa zato, ker Svet Vlade RS za mladino ni bil sklican, težave mladih pa obstajajo in jih

želijo reševati. Kot zgled, da je seje mogoče zaključevati v krajšem času je postavil Svet Vlade RS za študentska vprašanja, ki se sestaja pogostejše. Menil je, da je Svet Vlade RS za mladino nek krovni Svet, ki bi se moral sestajati pogosto in sproti reševati problematike mladih. Predstavniki mladinskih organizacij in združenj si želijo zadeve reševati z dialogom in ne z naslavljanjem prek medijev do česar potem pride, ker se stvari ne rešujejo dovolj pogosto. Dr. Asta Vrečko se je strinjala s povedanim in se opravičila za odhod s seje ter napovedala prihod namestnice. Zaželela je tudi uspešen prvi študijski dan in se zahvalila za delo predstavnikov mladinskih organizacij in združenj. Predsedujoči Svetu Vlade RS za mladino se je strinjal s potrebo po rednih sestankih, ob tem pa opozoril, da je bila potrebna vmes tudi sprememba zaradi novonastalih resorjev. Mag. Andraž Zgonc se je strinjal s predsedujočim, da je bila ovira sklicevanju sej posledica sprememb v organizaciji resorjev vlade, kar je bilo tudi že pojasnjeno tudi na pretekli seji. Temu so botrovale tudi druge okoliščine na katere Urad RS za mladino ali ministrstvo za vzgojo in izobraževanje nista mogla vplivati. Omenil je ne le reorganizacijo vlade, temveč tudi dogovor s predstavniki mladinskih organizacij in združenj glede sestave Sveta Vlade RS za mladino, nadalje nasprotovanje rešitvam s strani Službe Vlade RS za zakonodajo zaradi česar Sveta Vlade RS za mladino ni bilo mogoče popolniti s Sklepom o imenovanju, zato sej ni bilo mogoče sklicati. Glede priprave zapisnika pa je povedal, da sklepi kot so jih predlagali člani Sveta Vlade RS za mladino s strani mladinskih organizacij in združenj potrebujejo dodatno razlago, namreč termin »podrobno opisana razprava« ni dovolj nedvoumno in jasno opredeljen. Povedal je, da zapisnik pretekle seje vsebuje osem strani, približno toliko ali več pa tudi drugi predhodni zapisniki. Pri tem je izpostavil, da so zapisniki pripravljeni na podlagi zvočnih zapisov sej in da do sedaj pripomb k zapisnikom ni bilo oziroma ni bilo izpostavljeno kaj bi zapisniki še morali vsebovati. Če člani predstavniki mladinskih organizacij in združenj želijo drugačne zapisnike pa želi oziroma zahteva podrobna navodila, da bi to bilo mogoče uresničiti, saj sklep kakor je predlagan ne nudi potrebne razlage za pripravo zapisnika v skladu s pričakovanji članov predstavnikov mladinskih organizacij in združenj. Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je povedal, da je potrebno vedeti, da je poleg zapisnika vedno na voljo tudi zvočni zapis. Zapisnik se posreduje pred naslednjo sejo in pripombe na zapisnik so vedno možne je povedal predsedujoči. Urban Lečnik Spaič je zaprosil za elektronsko berljive dokumente, kar poenostavi zadeve. Eva Kotnik je vprašala kje so zvočni posnetki dostopni in ali so dostopni le vladni strani, ker oni dosedaj do njih niso imeli dostopa. Mag. Andraž Zgonc je povedal, da bi lahko zvočne zapise kadarkoli pridobili, če bi izrazili željo po njih in ni bilo nobene ovire, da bi se posredovali članom Sveta Vlade RS za mladino, vendar kakršnekoli pobude, prošnje ali zaprosila ali česarkoli podobnega pač ni bilo. Lahko pa se posredujejo tudi pretekli zvočni zapisi.

Jaka Trilar je povedal, da je s tem z njihove strani to zaprosilo prvič prišlo in da s tem ni nič narobe in prosijo zanje. Zapisnikom se bo v prihodnje prilagal tudi zvočni zapis seje. Eva Kotnik je povedala, da kljub temu, da se lahko reče, da je bila tekoča seja sklicana v skladu s poslovnikom, si želijo, da če je mogoče, da bi se dobili štirikrat letno in ne trikrat, ponovno pove, da problematike se nabirajo, zato bi bilo dobrodošlo, da se skliče še kakšna seja še letos, saj v naslednjem letu prihaja do izteka mandata Sveta Vlade RS za mladino. Jaka Trilar je povedal, da vedo, da lahko tudi sami zahtevajo sklic seje in da so te lahko tudi pogostejše kot jih opredeljuje poslovnik, saj ta določa »vsaj« o čemer so že razmišljali. Predsedujoči je povedal, da je morda rešitev tudi izvedba kakšnega sestanka pred samo sejo kot je bil npr. sestanek v zvezi s predlogom resolucije o nacionalnem programu za mladino. Jaka Trilar je pojasnil zakaj so oblikovali sklepe kot so bili predlagani. Želijo si, da se sklepi pred sprejemom preberejo in da so tako dovolj jasni. Klemen Ploštajner je povedal, da je do sedaj udeležen na tretji seji in da se na vsaki porabi približno uro in petnajst minut za protokolarne zadeve, kako se glasuje in o čem se glasuje ter kako se posredujejo zadeve, zato predlaga, da se to uredi na bolj operativni ravni in da se sestanejo predstavniki mladinskih organizacij in združenj s predstavniki Urada RS za mladino ter dorečejo operativne zadeve in pridejo s konkretnimi rešitvami ter se na seji z njimi seznani člani in o njih glasuje, ker je morda to tudi eden od razlogov zakaj je udeležba včasih morda vprašljiva.

SKLEP št. 6/1:

MVI bo skliceval seje Sveta Vlade RS za mladino v skladu s poslovnikom Sveta Vlade RS za mladino.

SKLEP št. 6/2:

Svet Vlade RS za mladino glasuje o posameznih predlaganih sklepih. Pri sprejemu sklepov Sveta Vlade RS za mladino predsedujoči preveri, ali so vsi za sprejem posameznega sklepa. Če niso, se ga ustrezno prilagodi, da se doseže konsenz. V kolikor konsenza ni moč doseči, pa se glasuje o sklepu, ki se predhodno ubesedi, z dvigom rok, pri čemer mora biti za sprejem sklepa dosežena večina tako na strani mladinskih organizacij in združenj kot tudi na vladni strani.

SKLEP št. 6/3:

Ob zapisniku seje Sveta Vlade RS za mladino mora biti posredovan tudi zvočni posnetek seje Sveta Vlade RS za mladino vsem članom Sveta Vlade RS za mladino.

K točki 7:

Predlog Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport za vključitev predstavnika za šport v Svet Vlade RS za mladino je predstavil Dejan Plastovski, generalni direktor direktorata za šport. Izrazil je upanje na pozitivno stališče članov Sveta Vlade RS za mladino. Zgodila se je namreč reorganizacija vlade in tako je šport na dveh ministrstvih. Šolski šport je ostal na ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, ostali šport pa je na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport. Argumentov za vključitev njihovega predstavnika v Svet Vlade RS za mladino je več. Omenil je Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju ter načela demokratičnosti, pluralnosti, ki jih zakon vključuje prav tako pa področje zdravega življenjskega sloga, ki je eno od področij mladinskega sektorja. Starostno obdobje je 15 do dopolnjenega 29 leta, kar je po njegovem osrednje obdobje za rast in razcvet posameznikov tudi v večini športnih panog, kar je področje, ki ga pokriva ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. To je tudi osrednje obdobje »win or loose« rekreativnih športnikov in ostalih mladih, da v tem obdobju ustvarijo ali obdržijo ključni stik z življenjskim vlakom zdravega življenjskega sloga. Ključni sestavni del tega je tudi športna kultura in skrb za svoje telo. Ministrstvo je v zaključni fazi priprave desetletnega nacionalnega programa za šport. Opažajo, da se največji upad telesne zmogljivosti zgodi ob prehodu iz srednje šole na fakultete. Menijo, da zdrava družba, ki se rekreira, bo tudi tista, ki bo sposobna boljše izvajati vse ostale politike. Zato upajo in predlagajo, da se tudi predstavnika ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport vključi v sestavo Sveta Vlade RS za mladino. Mag. Andraž Zgonc je povedal, da se morajo do predloga, ki ga je podalo ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport opredeliti člani Sveta Vlade RS za mladino oziroma o tem sprejeti stališče. Opozoril pa je, da Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju določa enakomerno zastopanost v Svetu Vlade RS za mladino tako na strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj kot tudi na vladni strani, zato bi povečanje članstva na vladni strani pomenilo tudi zahtevo povečanja na strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj. To seveda pomeni potrebo po izvedbi predhodnega postopka tako spremembe Odloka o ustanovitvi Sveta Vlade RS za mladino kot tudi dogovora med mladinskimi organizacijami in združenji ter nato izvedbo postopka imenovanja novega člana. Ob tem je izpostavil, da poslovnik Sveta Vlade RS za mladino že določa, da se predstavnike ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport vabi na seje kot udeležence kar se tudi do sedaj že izvaja. Gaja Omerzi je povedala, da si na strani mladinskih organizacij in združenj ne želijo spremembe sestave, želijo si operativen Svet Vlade RS za mladino, redno sestajanje, kar pa sprememba sestave onemogoča. Želijo si, da se predstavnike ministrstva vabi na seje, saj je šport pomemben za mlade, pa vendar so na strani predstavnikov mladinskih

organizacij in združenj to tehtno premislili že ob podanem predlogu ob reorganizaciji resorjev vlade v lanskem letu, glede na to katera ministrstva imajo najbolj neposreden vpliv na mlade in njihova življenja. Podpirajo spremembo poslovnika na način, da se predstavnike ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport vedno vabi na seje, vendar ne želijo spremembe sestave. Andraž Zgonc je pojasnil, da je taka praksa na podlagi določbe poslovnika Sveta Vlade RS za mladino že vzpostavljena. Jaka Trilar je povedal, da razumejo željo ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, vendar pa ker je predhodno usklajevanje in proces sprejemanja Odloka o ustanovitvi Sveta Vlade RS za mladino trajal eno leto, naslednje leto se mandat članom izteče in na strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj bodo potrebne volitve in v kolikor se ta proces ponovno prične se Svet Vlade RS za mladino ne bo več sestel. Mag. Andraž Zgonc je pojasnil, da sestava kakršna je obstoječa, je na vladni strani tudi posledica tega, kar so si na strani mladinskih organizacij in združenj želeli glede zastopanosti v Svetu Vlade RS za mladino. Predsedujoči je menil, da se ponovni razmislek glede tega opravi po volitvah, ki se bližajo.

SKLEP št. 7:

Odločanje o predlogu Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport oziroma zastopanosti na vladni strani Sveta Vlade RS za mladino se preloži do naslednje menjave sestave članov Sveta Vlade RS za mladino na strani mladinskih organizacij in združenj.

K točki 8:

Točko Mladi kot proračunska prioriteta v letih 2024–25 je predstavila Eva Kotnik. Povedala je, da je to trenutno ena od glavnih tem s katero se na mladinski strani ukvarjajo, torej obljubo, da so oziroma bodo mladi v letih 2024 oziroma 2025 proračunska prioriteta. Ko so sami to raziskali teh podatkov niso opazili, zato jih zanima ali ta trditev, da so mladi proračunska prioriteta sploh drži in kje se to vidi ali pa mladi služijo le kot dobra promocija, kar se ne bi smelo dogajati. Kot dokaz, da mladi so proračunska prioriteta bi mladi pričakovali, da se na proračunskih postavkah, ki so namenjene mladim, da se vidi opazen dvig oziroma, da so ustvarjene nove proračunske postavke, ki so s tem namenom, da se mladim pokaže, da so prioriteta in da se zagotovi sredstva za izvajanje ukrepov in politik, ki so njim namenjene v teh proračunskih letih. Proračunsko leto 2024 se izteka, konkretnih odgovorov pa niso dobili. Razumejo, da to ni odgovornost ministrstva za finance, ampak, da pristojni resorji razporejajo sredstva z lastnimi prioritetami, si pa vseeno želijo, da bi s strani ministrstev prejeli podatke o tem, kje se to vidi. Torej, če so skupna prioriteta proračuna mladi, poleg seveda zdravja in

znanja, kje se to vidi. Meni, da so to dolžni mladim. Ne more se govoriti, da so mladi proračunska prioriteta, če tega potem ni moč utemeljiti. Mladinski svet Slovenije oziroma na strani mladinskih organizacij in združenj pričakujejo, da ministrstva priskrbijo konkretne podatke o tem za koliko se je povečal proračun namenjen reševanju recimo bivanjske problematike in drugih ključnih izzivov s katerimi se mladi soočajo. Ob tem pa tudi zagotovilo, da bo v prihodnjih letih proračun za mlade naraščal in zagotavljal učinkovito podporo tudi mladinskim organizacijam in mladinskim politikam. Opisala in razložila je sklepe kot jih je stran mladinskih organizacij in združenj predlagala. Nikolina Prah je povedala, da so na ministrstvu za finance na podlagi razprave na pretekli seji Sveta Vlade RS za mladino skušali zbrati podatke s katerimi razpolagajo oziroma jih pridobiti s strani resornih ministrstev in so jih posredovali 9.9.2024. S tem dopisom so skušali predstaviti dejansko stanje. Podala je primer za leto 2023, koliko je bilo namenjenih sredstev za financiranje štipendij, kar je znašalo za leto 2023 119 milijonov evrov, za izboljševanje dostopa do zaposlitev v letu 2024 pa 10,8 milijona evrov, v letu 2025 bo to 32 milijonov evrov. Posredovali so tudi tabelo za leta med 2020 in 2023, vezane na štipendije in regresiranje prehrane študentov in dijakov, prevoze, otroške dodatke in kako te številke rastejo. V tabelo niso bile vključene davčne olajšave za mlade, ki so bile uveljavljene v preteklih letih in se zdaj izvajajo. Nov razrez proračuna je že narejen za leti 2025 in 2026, kjer so po zavezah te vlade mladi absolutno ena od kategorij. Mojca Pirnat, generalna direktorica za proračun je uvodoma povedala, da je proračun kompleksna zadeva in da bi bilo dajanje vsake vsebine na posamezno proračunsko postavko bolj nepregledno kot pa pregledno. Proračun je sestavljen iz treh delov. O teh delih se poroča tako v mesečnih poročilih, polletnih kot zaključnem računu. Prav tako se izpisi vidijo ob sprejemu proračuna po delih. Prvi je splošni del, ki govori o ekonomskem namenu, kjer so transferji posameznikom in gospodinjstvom, kjer se lahko spremlja poraba do šestmestnega konta. Drugi del je programski, ki zajema politike npr. politika izobraževanja in športa. Te politike so podrobneje razdeljene na glavne programe in podprograme in proračunske postavke. Konkretno je bilo v letu 2024 za področje politike izobraževanja namenjeno 1,9 milijarde evrov, v predlogu za leto 2026 pa 2,9 milijarde evrov. V spletni aplikaciji proračun.gov.si se lahko dnevno spremlja poraba sredstev. Obstajajo tudi poslovna poročila posameznih resorjev, ki so priloga zaključnemu proračunu, kjer je moč konkretno videti po ukrepih in projektih kakšne cilje je posamezen resor za posamezen ukrep določil in kaj dejansko je realiziral oziroma ali je posamezen cilj dosegel. Ne strinjajo se, da bi bilo proračunske sisteme potrebno prilagoditi na način, da bi bili bolj pregledni, povedati je le potrebno katere vsebine se želijo spremljati in potem se te vsebine po resorjih pridobi in jih je moč spremljati. Meni, da nove proračunske postavke niso potrebne, če pa mladinske organizacije in združenja

vidijo potrebe po tem naj jih naslovijo na resorna ministrstva. Meni, da so bolj pomembni projekti in ukrepi, torej kakšen je njihov namen in kaj je posamezen resor dosegel z zastavljenimi cilji in ukrepi. To pa je moč videti iz poslovnega poročila. Jaka Trilar je povedal, da je bil na podlagi podobnega sklepa kot je predlagan izveden sestanek z ministrstvom za solidarno prihodnost, ki jim je podrobno pojasnilo posamezne postavke. Povedal je, da so mladinsko stran razjezile številne navedbe v medijih o tem, da so mladi proračunska prioriteta v letih 2024 in 2025 in da do odgovora kako in kje se to vidi dolgo niso uspeli priti. Povedal je, da posamezne argumente kot npr. koliko se namenja za izobraževanje težko sprejmejo, saj je pravica do izobraževanja ustavna pravica, vključeno je v to tudi osnovno izobraževanje, mladi pa so po zakonu do 15 do 29 leta, zato si želi, da se to ne pozabi pri sprejemanju ukrepov za mlade. To so želeli nasloviti, ko gre za dvig. Menil je, da so mladi v javnosti pogosto »piar« poteza. Ne želijo, da mladi postanejo oziroma ostanejo »piar« zgodba, kar se potem v medijih obrača brez obrazložitev.

Mag. Andraž Zgonc je glede sklepov, ki jih je predlagala stran predstavnikov mladinskih organizacij in združenj povedal, da bodo po dosedanjih izkušnjah ministrstva po sprejemu predlaganih sklepov želela pojasniti, kaj naj odgovori na sklepe zajemajo, zato je prosil, da takrat ta pojasniti stran predstavnikov mladinskih organizacij in združenj zagotovi. Eva Kotnik je povedala, da bodo ta pojasnili zagotovili, bo pa vsak odgovor boljši kot do sedaj, ko večine odgovorov niso dobili, saj so te odgovore dolžni tudi mladim. Nikolina Prah je povedala, da se lahko s strani resornih ministrstev poroča koliko se nameni sredstev za politike mladih. Proračun je v teku sprejema, dokler ni sprejet pa je težko govoriti za naprej, lahko pa se pove kakšne so trenutno pričakovane porabe. Povedala je, da so proti predlogu sklepa: *»Kabinet predsednika Vlade in Ministrstvo za finance bosta preučila možnost prilagoditve proračunskih sistemov tako, da bo mlade mogoče identificirati kot ciljno skupino v okviru razporejanja sredstev. Na ta način bo omogočen lažji izvoz podatkov o ukrepih, ki targetirajo mlade, ali izkazujejo vsaj posredno korist zanje.«*, saj resorna ministrstva te podatke imajo in o njih lahko poročajo in sistemov posebej v ta namen ni potrebno prilagajati. Predlagala je razmislek na strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj, če je njihov cilj koliko se porabi sredstev za projekte namenjene mladim se lahko sprejme sklep, da ministrstva o tem poročajo in bodo na ta način dosegli svoj cilj. Če pa je cilj kaj drugega naj to jasno izrazijo. Bruno Rednak je v imenu Ministrstva za vzgojo in izobraževanje in finančne službe povedal, da je težko oceniti ali je tako poročilo oziroma pregled moč relativno hitro pripraviti. Menil je, da je ključno preveriti na strani ministrstev ali bo to sploh mogoče pripraviti. Predlagal je bolj ohlapen sklep v smislu, da ministrstva preverijo ali je to mogoče, saj v tem trenutku te odgovornosti, s tem sklepom ni mogoče prevzeti.

Mag. Andraž Zgonc je glede predlaganega sklepa in uporabe besedne zveze »mladinske organizacije in svete« opozoril, da v registru organizacij s statusom v javnem interesu v mladinskem sektorju obstaja 189 organizacij, v registru mladinskih svetov lokalnih skupnosti pa 63 organizacij. Eva Kotnik je predlagala, da se ta besedna zveza nadomesti z besedno zvezo »člani predstavniki mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino«.

Marko Gruden je predlagal, da se na naslednjo sejo povabi predsednika vlade, da pojasni, kje so mladi proračunska prioriteta. Nataša Lužar je odgovorila, da je predsednik vlade septembra 2024 že sprejel predstavnike Mladinskega sveta Slovenije in da je pogovor tekel tudi o tem. Menila je, da bi z udeležbo predsednika vlade na seji prišlo do nepotrebnega podvajanja ter da so strokovna področja razdeljena po resorjih, v Svetu Vlade RS za mladino pa je zbor vseh področij in vsebin. Marko Gruden je menil, da predsednik vlade usmerja delo vseh resorjev in je moč z njegovo udeležbo dobiti najširšo sliko, Mladinski svet Slovenije pa je le en del mladinske strani v Svetu Vlade RS za mladino. Nataša Lužar bo povabilo na sejo Sveta Vlade RS za mladino prenesla predsedniku vlade, čeprav se prioritete vlade kažejo skozi proračunske postavke in te kot je razvidno se višajo.

SKLEP št. 8/1:

Ministrstva bodo nadalje letno poročala Svetu Vlade RS za mladino o napredku in novih ukrepih, namenjenih mladim.

SKLEP št. 8/2:

Ministrstva bodo ob pripravi proračunskih dokumentov vključila predstavnike mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino v proces oblikovanja ukrepov, ki so namenjeni mladim, z namenom večje transparentnosti proračunskih postavk za mlade.

SKLEP št. 8/3:

Predsednika vlade se povabi na naslednjo sejo Sveta Vlade RS za mladino.

K točki 9:

Točko Zagotovitev sredstev za javno stanovanjsko gradnjo v letu 2025 in razloge za umestitev na dnevni red seje Sveta Vlade RS za mladino je predstavila Ines Korošec.

Na prejšnji seji je bilo predstavljenih veliko statističnih podatkov, zato jih tokrat ni ponovno navajala. Upa, da se vsi zavedajo, kakšno je trenutno stanje stanovanjske problematike v Sloveniji. Mlade znotraj stanovanjske problematike trenutno najbolj skrbi zagotovitev sredstev za javno stanovanjsko gradnjo v letu 2025 in o načrtovanih ter

obljubljenih 100 milijonov evrov. Vedo, da je bilo na Vladi RS nekaj sprejeto, ne pa točno kaj in prosi za pojasnila oziroma obrazložitve. Pri zagotovitvi systemskega financiranja menijo, da mora biti vezan na odstotek BDP in usklajen z inflacijo. Druga stran tega pa so študentski domovi in stanovanjska problematika študentov, saj je bil zadnji študentski dom zgrajen leta 2006. Izpostavila je tudi 152.000 praznih kapacitet na stanovanjskem trgu, zato jo je zanimalo kakšna je stanovanjska strategija glede tega, saj bi ukrepi na tem področju bistveno izboljšali stanovanjsko problematiko. Izpostavila je tudi podpiranje alternativnih oblik stanovanjskih skupnosti oziroma stanovanjskih zadrug, pravno varnost najemnikov in najemodajalcev in ureditev le-tega, zaostritvi platform za turistično oddajanje v območjih, kjer primanjkuje stanovanj, okrepitvi nadzora in ureditev trga najemnih stanovanj in omejevanje nakupov stanovanj za naložbe. Klemen Ploštajner je pojasnil, da so proračunski dokumenti javno dostopni in so že bili posredovani v Državni zbor. Iz njih je razvidno, da je načrtovanih 100 milijonov evrov v 2025 in podobno v 2026 za stanovanjsko gradnjo. Ta sredstva bodo namenjena dvema ključnima ukrepoma, eden od teh je povečanje namenskega premoženja stanovanjskega sklada za realizacijo projektov stanovanjskega sklada, drugi, večji del pa ukrepom podeljevanja ugodnih posojil gradnje na lokalnem nivoju. Razdelitev med tema ukrepoma sledi oceni, kje so pripravljeni projekti možni za realizacijo in pregledu, ki je za to na voljo. Glavnina teh pripravljenih projektov je v Ljubljani. Informacija je tudi, da bo Koper predvidoma v naslednjem letu pridobil dovoljenja za gradnjo, Maribor ima podoben primer, Hrastnik ima pridobljeno gradbeno dovoljenje in bo gradnja podprta v letošnjem ali prihodnjem letu in še drugi manjši projekti npr. Piran, Ilirska Bistrica. Glede systemskega financiranja pa skladno z izhodišči, ki so bila potrjena na vladi na ministrstvu za solidarno prihodnost pripravljajo zakon, ki sledi izhodiščem, torej 100 milijonov evrov letno za gradnjo in obnovo javnih najemnih stanovanj za desetletno obdobje. Gre za izjemno velik premik na področju stanovanjske gradnje, predvsem javne in izjemno povečanje sredstev, zgolj v mandatu te vlade se bo iz proračuna namenilo za stanovanjsko gradnjo 250 milijonov evrov in dodatno razdelilo še 60 milijonov evrov iz načrta za okrevanje in odpornost, skupno torej 310 milijonov evrov za stanovanjsko gradnjo. Podatki za nazaj pa pokažejo, da je od leta 2015 do leta 2022 bilo za stanovanjsko gradnjo namenjenih manj kot 14 milijonov evrov iz proračuna in še od tega je bila glavnina za nakup zemljišč, ki jih je stanovanjski sklad kupil od DUTB. S tem se bo pomagalo odpraviti primanjkljaj, ki je ocenjen na 15 do 20.000 enot. Zavedajo se, da 100 milijonov evrov ne zadošča in bo potrebno aktivirati tudi druge vire in to imajo namen nasloviti s systemskim zakonom o financiranju kakor tudi z razvojem modelov financiranja oziroma kako pritegniti druge vire. Glede drugih tem je Klemen Ploštajner opozoril na spremembo pravilnika o oddaji neprofitnih stanovanj v najem, kjer je mladinska stran

večkrat dala pobudo, da se omogoči najemanje tudi z začasnim prebivališčem. Rešitev, ki jo ministrstvo predvideva je predvsem, da bi občinam omogočili, da oddajajo stanovanja na razpisih tudi prebivalcem s stalnim prebivališčem v drugih občinah. Seveda pa pravica presoje o tem ostaja pri subjektu, ki razpis objavi in marsikatera občina se za to ne bo odločila, recimo Ljubljana se za to zagotovo ne bo odločila, kakšne druge pa se morebiti bodo, se pa v pravilniku s tem odpira možnost. Pravilnik bo šel v javno obravnavo v tem tednu in predlagano spremembo bo mogoče videti. Manjše občine npr. v Zasavju so za tako spremembo zainteresirane, saj si želijo pritegniti prebivalstvo. Prav tako je želel opozoriti na namenska stanovanja za mlade, kjer pogledi ministrstva in mladinske strani niso enaki. Tak je bil npr. projekt za mlade Gerbičeva in dvom ali je tak način reševanja bivanjske problematike mladih bil uspešen. Podobni projekti se načrtujejo v prihodnosti, predvsem zato, ker prostorsko načrtovanje to zapoveduje. Imajo zemljišča za posebne družbene skupine, kjer bi mladi lahko bili posebna targetirana skupina. Želijo si aktivno sodelovanje mladih pri snovanju rešitev glede tega, pri tem pa opozoril, da je bilo aktivno sodelovanje Mladinskega sveta Slovenije tudi pri snovanju Gerbičeve in je zato nujen kolektiven premislek glede tega. Primer takega projekta je KORN v Novi Gorici, ki je v lasti novogoriškega sklada. Načrtujejo pa tudi spremembe na področju zadrug oziroma neprofitnih organizacij, da bi se organizacijam omogočilo pridobiti javne ugodnosti za zagotavljanje specifičnih oblik stanovanj, kar se načrtuje v naslednjem letu ob prenovi Stanovanjskega zakona. Glede pravne varnosti najemnikov so za naslednje leto rezervirana proračunska sredstva za ukrep Svetovalnica za najemnike in najemodajalce in upajo, da bo v kratkem možen razpis za izbor izvajalca oziroma pravno podporo za izvedbo tega. Glede nadzora na najemnem trgu je povedal, da je stanovanjska inšpekcija zelo podhranjena in je tudi sicer bolj specializirana za etažno lastnino kakor za najemna razmerja, vendar so v tem času vseeno uspeli izvesti dve targetirani akciji glede črnega najema, prav tako pa dajejo usmeritve in spodbujajo inšpektorat, da podrobneje nadzira v okviru svojih pristojnosti najemni trg. Pri spremembi zakonodaje v naslednjem letu načrtujejo okrepitev pristojnosti inšpekcije, deloma tudi v zvezi s kratkoročnim oddajanjem in soglasji v večstanovanjskih stavbah. Povedal je, da je to delno v nesoglasju s predlogi, ki jih je posredoval Mladinski svet Slovenije. Glede naložbenih nakupov je povedal, da niso v pristojnosti ministrstva za solidarno prihodnost, saj gre bolj za vprašanje obdavčitve, enako velja za prazna stanovanja. Ines Korošec je povedala, da prepoznavajo trud na strani ministrstva za solidarno prihodnost in se zahvaljujejo za obrazložitve in odgovore, vendar to še vedno ne sledi temu koliko stanovanj je bilo obljubljenih na začetku mandata. Klemen Ploštajner je odgovoril, da so kot ministrstvo vedno zagovarjali enako številko in to je zagon gradnje 5000 stanovanj v tem mandatu, kar je na podlagi ocene

realnih projektov. Vendar pa je zatečenega stanja na stanovanjskem področju veliko in hitrih premikov ni mogoče doseči. Sklep, ki je bil za sprejem predlagan s strani mladinskih organizacij in združenj se ne sprejme, ker zaradi predhodno že posredovanih proračunskih dokumentov v Državni zbor nima pomena.

K točki 10:

Eva Kotnik je predstavila Mnenjski dokument o mobilnosti in decentralizaciji, ki je bil predložen kot gradivo za sejo Sveta Vlade RS za mladino ter proces kako so do dokumenta prišli. Na Mladinskem svetu Slovenije mnenjske dokumente oblikuje komisija za mladinske politike v kateri imajo vse organizacije članice Mladinskega sveta Slovenije do tri predstavnike. Organizacije članice ne le sodelujejo, temveč iščejo največji skupni imenovalac in kompromis. O predlogih se praviloma ne glasuje, ampak predlogi nastajajo skozi proces in s konsenzom. Včasih mnenj ni najlažje uskladiti, ukrepi včasih niso širokopotezni kot bi si želeli ali kot bi si mladi zaslužili. So pa produkt vloženega truda in energije in usklajenega mnenja mladih iz zelo različnih organizacij. Mobilnost in decentralizacija je tema, ki jo mladi prepoznavajo za zelo pomembno. Priprava dokumenta je nastala na pobudo organizacij članic. Obravnava mobilnosti in decentralizacije hkrati je zato, ker sta temi zelo povezani, tudi s temo predhodne točke, torej bivanjsko problematiko mladih. Mladi si želijo živeti izven večjih središč, želijo si živeti v manjših naseljih in zato je to potrebno naslavljanje ločeno in teh problematik ni mogoče naslavljanje enako kot v mestih. Ne sme se pozabljati na mlade na podežlju in v manjših središčih. Ker je dokument dolg, neposredno v vsebino ne gre. Poudari pa, da imajo v dokumentu dva ali tri vidike. Prvi del je vključujoča družba, npr. z razširitvijo mreže javnega prometa, še posebej ponoči in med vikendi in v času šolskih počitnic, brezplačen javni potniški promet za mlade kot je urejen za upokoјence. Pri decentralizaciji si želijo, da imajo mladi v oddaljenih in podeželskih območjih zagotovljene enake pogoje za izobraževanje, zaposlitev in kakovostno preživljanje prostega časa. Kot rešitev predlagajo davčne spodbude za prenos novih delovnih mest, vzpostavitev novih delovnih mest v lokalnih okoljih, spodbude za projekte različnih aktivnosti za mlade, pomemben je vidik hibridnega dela, delovnih inkubatorjev kot ena od opcij, nato aplikacije za načrtovanje, ki so pomemben del mobilnosti. Ob tem se mladi poslužujejo bolj trajnostnih oblik mobilnosti, vendar je potrebno marsikaj še storiti, da bo to mogoče. Mobilnost mladih gre z roko v roki z decentralizacijo in s tem zmanjšanje vpliva na okolje. Povabila je ministrstva, da predlog pokomentirajo v kolikor se prepoznajo v katerem od ukrepov, ki so v dokumentu navedeni. Predstavila je predloge sklepov, ki so jih pripravili. Nina Ukmar je povedala, da je dokument pomemben, še

posebej z vidika dostopnosti kulturnih dobrin. Povedala je, da na ministrstvu za kulturo pripravljajo vrsto ukrepov, ki bodo pripomogli k uresničevanju točke šest. Določene pobude pa bo potrebno nasloviti medresorsko. Jure Trbič je podprl sprejem predlaganih sklepov, ki zadevajo Ministrstvo za javno upravo, tako, da se preuči možnost vzpostavitve dislociranih enot... Eva Kotnik je vprašala ali je glede sklepa 10/4 možno tudi poročanje. Jure Trbič je odgovoril, da pričakuje, da bodo o tem lahko že poročali na samem sestanku. Klemen Ploštajner je predlagal, da se v pogovore vključi tudi sodelovanje z Ministrstvom za naravne vire in prostor glede regionalnih prostorskih načrtov za celo državo, morda tudi ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj. Strokovne podlage po zakonskih rokih za regionalne prostorske načrte bi moral biti pripravljene do prihodnjega leta, sprejeti pa do konca leta 2026. Regionalni prostorski načrti bodo začrtali razvoj regij, kar je pomembno tudi z vidika decentralizacije. Obenem je opozoril na uporabo pojmov policentrični razvoj in decentralizacija. Prav tako je povedal, da so tematike, ki jih zajema mnenjski dokument medsebojno konfliktni, kar se je pokazalo tudi pri pogovorih z regijami. Vse regije imajo dve zahtevi in razvojni prioriteti. Prva je kanalizacija, internet in cesta do vsake hiše. Druga pa je kakovosten javni prevoz in kakovostne javne storitve. Ti dve zahtevi sta konceptualno neskladni in tudi konfliktni, kajti razpršena gradnja onemogoča racionalen razvoj javnih storitev tako kar se tiče delovnih mest kot tudi kulturnih storitev, še posebej pa javnega prevoza katerega osrednji problem je razpršena poselitev, da je to praktično nemogoče kakovostno organizirati ne da bi vsaj deloma vključeval avtomobile za prevoz do stičišč. Povedal je, da so ukrepi v dokumentu smiselni, vendar opozoril tudi na mnoge negativne posledice, ki jih prinašajo. Jernej Meden je z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti opozoril na ukrep širitve študentske prehrane na celo Slovenijo, kar so že omogočili z novim razpisom iz letošnjega poletja, saj omogoča prijavo na razpis ponudnikom iz vse Slovenije. Pozval je k premisleku na mladinski strani, kakšen sistem študentske prehrane si želimo, obenem pa je izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju na temo področju. Glede oblikovanja smernic in priporočil za coworking prostore je opozoril, da so pogosto namenjeni samozaposlenim, česar ne podpirajo, razen tam, kjer narava dela to zahteva (npr. obrtniki). Darko Trajanov se je zahvalil za dokument in pobude. Mladi so za področje javnega potniškega prometa zelo pomembna ali ključna skupina uporabnikov. Želijo si, da mladi to ostanejo tudi po 18. letu oziroma pridobitvi voznškega izpita. Iz tega vidika v dokumentu opažajo nasprotujoče si poglede, npr. na eni strani spodbujanje javnega potniškega prometa in trajnostnih oblik mobilnosti ter na drugi strani spodbujanje voznških dovoljenj. Z vidika ministrstva za okolje, prostor in energijo je potrebno spodbujati zelene smeri razvoja in destimulirati manj zelene smeri. Strinjal se je s Klemnom Ploštajnerjem glede regionalnih prostorskih načrtov in

vključevanjem Ministrstva za naravne vire in prostor. Opozoril je, da poleg regionalnih prostorskih načrtov obstaja tudi inštrument celostnih prometnih strategij. Prizadevajo si za integriranje prostorskega in prometnega načrtovanja, ker so problemi s katerimi se srečujejo v prometu zelo vezani na prostorsko načrtovanje in rabo prostora. Eva Kotnik je povedala, da so na Mladinskem svetu Slovenije že večkrat izrazili željo, da bi bili vključeni v procese prostorskega načrtovanja in da mladi morajo biti vključeni ter da je potrebno razvoj regij prilagoditi potrebam mladih, sicer jih v njih ne bo. Zato se je ob pripravi ukrepov, ki bodo vplivali na življenje in delo mladih potrebno pogovarjati z mladimi. V zvezi z mnenjskim dokumentom o bivanjski problematiki mladih je povedala, da dajejo vedno prednost obnovi pred novogradnjami, skušajo naslavljanje vsa področja. Jaka Trilar je glede predloga coworking prostorov podal pojasnilo, da je predlog namenjen predvsem kot pobuda javni upravi in njeni decentralizaciji in ni bil njihov namen spodbujanje samostojnega podjetništva. Jure Trbič je opozoril, da termin javna uprava pomeni državno upravo in lokalne skupnosti, le-te pa so avtonomne pri upravljanju svojih nepremičnin.

SKLEP št. 10/1:

MJU bo v roku enega meseca predstavnike mladinske strani Sveta Vlade RS za mladino povabil na sestanek glede preučitve možnosti decentralizacije javnih storitev in povečanja dostopnosti javnih storitev v ruralnih območjih.

SKLEP št. 10/2:

Pristojno ministrstvo (MOPE) bo v roku enega meseca sporočilo termin za srečanje s predstavniki mladinske strani Sveta Vlade RS za mladino na temo mnenjskega dokumenta Mladinskega sveta Slovenije o mobilnosti mladih in decentralizaciji. Na sestanek povabijo tudi predstavnike Ministrstva za naravne vire in prostor.

SKLEP št. 10/3:

MDDSZ bo v roku enega meseca sporočilo termin za srečanje s predstavniki mladinske strani Sveta Vlade RS za mladino na temo mnenjskega dokumenta Mladinskega sveta Slovenije o mobilnosti mladih in decentralizaciji ter študentske prehrane.

SKLEP št. 10/4:

Svet vlade RS za mladino predlaga Ministrstvu za javno upravo preučitev možnosti za vzpostavitev dislociranih enot za celotno javno upravo oz. t.i. coworking prostorov za

javno upravo v duhu policentričnega razvoja Slovenije in da o tem poroča na naslednji seji.

K točki 11:

Izzive javnega prevoza za mlade s poudarkom na problemih s katerimi se srečujejo dijaki pri njegovi uporabi je predstavil Tai Žnidarčič. Problemi se od 1.9. pojavljajo predvsem pri avtobusih, problemi so večji kot v preteklem letu oziroma jih lani v taki obliki ni bilo. Avtobusi zamujajo, linije so bile ukinjene, dodane so bile nove, ki pa so za dijake nesmiselne, dopise prejemajo dnevno, npr. iz Dijaške skupnosti Novo mesto, iz primorske regije, celjske dijaške skupnosti je samostojno stopila v pogovore z DUJP. Opozoril je na dodatno obremenjenost linij zaradi začetka študijskega leta. Dijaška organizacija Slovenije je na pristojna ministrstva že posredovala dopis. Apelira na podjetja, ki izvajajo prevoze in pristojna ministrstva, da se problemi razrešijo preden eskalirajo. Darko Trajanov je povedal, da je res s 1.9. prišlo do večjih težav kot so običajne ob začetku šolskega leta. Razlog je prehod na nove koncesije, ki se je sicer zgodil že s 1.7., vendar pa so se s 1.9. začele izvajati v polnem obsegu, ker se je začelo šolsko leto. Pojasnil je način podelitve novih koncesij (prvič po konkurenčnem postopku), čemur je zavezana po pravu EU. Uredba EU, ki to določa je začela veljati leta 2009, vsa prehodna obdobja so se iztekla do leta 2019 in takrat razpis še ni bil pripravljen. Od takrat se je razpis pripravljaj, razpis je bil uspešen v drugem poskusu in bile so podeljene nove koncesijske pogodbe, ki so bile sklenjene spomladi 2023. Od takrat je potekalo vozno redno načrtovanje, v razpisu so bili razpisani okvirni vozni redi ter časovna okna v katerih se je razpisalo koliko odhodov v katero smer mora zagotoviti koncesionar na določenih relacijah. Od tega naprej je bila naloga koncesionarjev, da pripravijo podrobne vozne rede v skladu z lokalnimi potrebami pri čemer so za to dobili tudi ustrezna navodila. Srednje šole so bile ena od ključnih zadev, saj so eden večjih generatorjev prometa, ki bi jih koncesionarji morali upoštevati pri pripravi podrobnih vozni redov. Te podrobne vozne rede so potem poslali na Družbo za upravljanje javnega potniškega prometa, ki jih je pregledala in potem se je šlo v izvedbo. Izkazalo se je, da je težav veliko, še posebej tam, kjer so koncesionarji prevzeli linije na novo oziroma območje, ki ga prej niso pokrivali. Razpis je namreč premešal karte na trgu in nekateri koncesionarji so se premaknili na območja, ki jih prej niso pokrivali, zato so slabše poznali lokalne razmere in iz tega razloga je prišlo do večjih težav in večjih potreb po usklajevanju na terenu in s šolami, občinami ter drugimi večjimi deležniki in generatorji prometa. Verjamejo, da se to ne bo več ponovilo v takem obsegu, čeprav vsako leto ob pričetku šolskega leta prihaja do težav zaradi prerazporejanja dijakov in neenakomernih vpisov

po letih. Zaradi tega kapacitete niso bile ustrezno odmerjene. Družba za upravljanje javnega potniškega prometa je aktivna na terenu in večina teh težav je že bila rešenih, po dnevnih poročilih, ki jih dobivajo se nekatere težave še rešujejo, vendar jih ni več veliko. Bili so v stiku z dijaškimi organizacijami npr. na celjskem, ravnatelj. Obstaja več tisoč voznih redov in majhna ekipa ljudi, kar je terjalo določen čas, da so se zadeve uredile. Upajo, da bodo zadeve naprej teklo gladko. Prevozniki imajo težavo tudi s pridobivanjem zadostnega števila voznikov, ker gre za deficitaren poklic in v času, ki jim je bil na voljo zadostnega števila voznikov niso uspeli zagotoviti. Zato tudi na njihovi strani, kljub zagotovitom in podpisanim pogodbam ni bilo moč v celoti zagotoviti načrtovanega. Prevozniki so zagotovili, da s pričetkom študijskega leta enakih težav kot so bile s 1.9. ne bo.

SKLEP št. 11:

Svet Vlade RS za mladino se seznanja s problematiko javnega prevoza, še posebej med dijaki, in poziva MOPE k takojšnjemu ukrepanju.

K točki 12:

Razprave ni bilo.

Predsedujoči Svetu Vlade RS za mladino se je zahvalil članom in članicam za tvorno sodelovanje in jim zaželel uspešno delo še naprej.

Seja je bila zaključena ob 13:00 uri.

Zapisnik je pripravljen na podlagi zvočnega posnetka seje.

dr. Darjo FELDA

M I N I S T E R

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino

Zapisal:

Mag. Andraž Zgonc

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Urad RS za mladino